

Süpürge ödülleriyle havalanıyor

29. Uçan Süpürge Uluslararası Kadın Filmleri Festivali bu yıl "Çiçek Mi Dediniz?" temasıyla Ankara'da Kültür Kavaklıdere Sineması ve Etimesgut Belediyesi 100. Yıl Cumhuriyet Kültür Merkezi'nde 23 ülkeden 47 film izleyiciye buluşacak. Biletler, Biletini'den satışa çıkacak.

Açılış töreninde Onur Ödüllü usta oyuncu Emel Göksoy'a takdim edilirken; Bilge Olgaç Başarı Ödülleri Lucia Murat, Dilde Mahalli ve Melisa Sözen'e, Genç Cadı Ödülü ise Ece Bağcı'ya verilecek. Bu seneki program odak noktasında 'genç kızların hak savunuculuğu' ve 'kuşaklar boyu süregelen dinen's' temaları var.

Ece Bağcı

Mehmet Bayhan'ın koleksiyonu İstanbul Modern'de

İstanbul Modern Kütüphanesi, Türkiye'de fotoğrafçılığın öncu isimlerinden Mehmet Bayhan'ın kişisel kitaplığını bağış olarak bünyesine kattı. Yaklaşık 1.600 sayıya ulaşan bu özel koleksiyon, araştırmacılar ve fotoğraf meraklıları için önemli bir başvuru kaynağı niteliği taşıyor. Müzenin giriş katında ücretsiz görülebilecek koleksiyon; fotoğraf tarihi, fotoğraf kuramı, teknik yayınlar, fotoğrafçı

monografileri ve albümleri başta olmak üzere geniş bir içerik sunuyor.

gündem

Aşık Safiye'nin romanı

Safiye Ayla'nın 1969-1973 yılları arasında bir komando ile yaşadığı büyük aşkı duyumsuydunuz? Zamanın medyatik aşklarından biri bu. Gazete arşivlerine bakacak olsanız ilk cümlelerin hep aynı vurguyla başladığını görürsünüz: Safiye Ayla ve genç komando sevgilisi. Bu vurgunun nedeni Safiye Ayla, 60'lı yaşlarını sürerken sevgilisinin 30'larının başında olması. Tüm haberlerde bu yaş farkının altı kalınca çiziliyor. Neyse ki Doğan Kitap'tan çıkan Serdar Soydan'ın yazdığı biyografik roman "Lütfen Alkışlamayın" Safiye Ayla ve Komando'ya bu aşkı haklarıyla anlatıyor.

Bir Kahve İçimi
Filiz
Aygündüz

kadar kadın hissetmediği bir anda, "Geçti benden" diye düşünürken, kendisini hiç olmadığı kadar dışı ve seksi hissettiren bu adam aklını başından alıyor Safiye'nin. Aşka düşüyor ki, hem de nasıl. Gözü hiçbir şeyi görmüyor. Basın bu çok aşık adı adım takip ediyor. Kitapta Safiye Ayla'ya yaşadığı tutkulu aşk üzerinden yeni bir kimlik inşa ettiğine tanık olduğumuz Tolga'nın yardımıyla bol malzeme çıkarıyor basına. Mısıl Safiye, esini mezarlıkta ziyarete gittiği bir gün gazetecileri karşısında buluyor. Önce sinirlense de Tolga'nın telkinleriyle sakinleşip, onlara sinirlenmesiyle eşinin mezarına çiçek koyarken, boy boy poz veriyor. Komando, gizlice Hüriyet gazetesine anlaşır, bir yazı dizisi hazırlıyor: "Genç sevgilisi anlatıyor: Safiye Ayla'yı neden sevdim?" Bugünün deyişle love bombing'in en krallığı yaşıyor Tolga, Safiye'ye. O kadar ki sanatçı, zaman zaman bu aşk bombardımanından ürüyor. Ama değil mi ki içinden kendisinin bile bilmediği aşk dolu bir kadın çıkmış ve hayatının en mutlu günlerini yaşamasakta, ne olacaksın olsun diye bakıyor Safiye.

Nevre var ki Safiye Ayla. Tolga'nın evli, çocukları olan, haksız yere hapishaneye girmiş bir mahkûm olduğunu öğreniyor. Ama mektupları o kadar güzel, Tolga'ya öylesine içten ve samimi ki, kestirip atamıyor. Ayrıca, Tolga diğerleri gibi Safiye Ayla'ya parası için yaklaşıyor. Bir yılın sonunda ikisi de birbirine aşık durumdaki yazarak, kelimelere tutunarak.

Ne var ki Safiye Ayla. Tolga'nın evli, çocukları olan, haksız yere hapishaneye girmiş bir mahkûm olduğunu öğreniyor. Ama mektupları o kadar güzel, Tolga'ya öylesine içten ve samimi ki, kestirip atamıyor. Ayrıca, Tolga diğerleri gibi Safiye Ayla'ya parası için yaklaşıyor. Bir yılın sonunda ikisi de birbirine aşık durumdaki yazarak, kelimelere tutunarak.

Bu noktadan sonra biz Cumhuriyet'in ilk büyük yıldızı, Atatürk'e defalarca sarfı söylemiş, adı müzik tarihine altın harflerle yazılmış Safiye Ayla'yı değil, aşk bir kadın olarak Safiye'nin portresini okuyoruz kitapta. Ama nasıl büyük bir aşk yaşadığı! Ahmet Erhan'ın şirindeki gibi:

"Boynundaki o cumartesi kokusu nereden geldi
Nerden sızdı yalnızlığımıza
Sana bakınca içimden kosmak geliyor
Durmaksızın kosan, içi
içine sığmayan bir Safiye.
Tam da "Artık kadınlıktan
kesilim" dediği bir anda, eskisi
lyi pazarlar.

Venedik'te sanat üstü siyaset

61. Venedik Bienal'i'nin bu yılki başlığı "Minör Tonlarda". Oysa Venedik'te artık hiçbir şey minör değil. Her şey yüksek sesli, gergin ve politik

Doç. Dr. Efe Sıvış

Bu yıl 9 Mayıs- 22 Kasım arasında 61'inci kez gerçekleşen Venedik Bienal'i'nde ilk karşılaştığımız şey sanat eserleri değil, dünyanın taşıdığı politik ağırlık oldu. Giardini'nin açılışlarının ardından yürürken bir pavyonun diğerine değil, savaşlar, protestolar, diplomatik krizler ve ideolojik çatışmalar arasında dolaylı olarak seçilmiş yalnızca kültürel bir tercih değil, Batı sanat dünyasının kendisi dönme eğiliminde olduğunu hissettiren bir yapıya bürünmüş. Venedik'te bu yıl sanat ile siyaset tamamen iç içe. Özellikle Gazze soykırımı nedeniyle birçok sanatçı, İsrail'in Bienal'den çıkarılması istedi. Birlerce ülke toplandı. Tabii Rusya da Ukrayna nedeniyle protesto edildi. Fakat bu gürültünün sonunda hem Rusya hem de İsrail bienale katıldı. Bu karar, Kamerunlu küratör değil bienal yönetimine aitti. Yani davul Kamerunlu'nun boynunda, tokmak İtalyanların elindeydi. İran'ı saldıran ABD'ye karşı ise sesini çıkaran kimsecikler yoktu.

"Soykırımı aklamayın"
Rus pavyonunun önünde sırtında "Putin Yoksa Savaş Yok" yazılı ekose takım elbisesi bir kadın, kameralara kabak gibi Rus şiddetini fışkırtıyordu. Yine Rus pavyonunun önündeki

Venedik'te bu yıl sanat ile siyaset tamamen iç içe. Özellikle Gazze soykırımı nedeniyle birçok sanatçı, İsrail'in Bienal'den çıkarılması istedi. Birlerce ülke toplandı. Tabii Rusya da Ukrayna nedeniyle protesto edildi. Fakat bu gürültünün sonunda hem Rusya hem de İsrail bienale katıldı. Bu karar, Kamerunlu küratör değil bienal yönetimine aitti. Yani davul Kamerunlu'nun boynunda, tokmak İtalyanların elindeydi. İran'ı saldıran ABD'ye karşı ise sesini çıkaran kimsecikler yoktu.

En iyi network tekned

Ana lagüne yakın bir ada üstünde bulunan Cipriani Hotel'deki Cips Club rafına bir adres. Ama mesele yalnızca yemek değil; San Marco'dan adaya geçen misafirleri taşıyan Cipriani'nin alışıp iş tasarrımı teknesi, başlı başına küçük bir sosyal sahne. Koleksiyoncular, galericiler, aristokrat İtalyan aileler, moda dünyası, Londra'da sanat dâmanları... Bana göre Venedik'in en iyi networking'i masada ya da pavyonda değil, o kasa tekne yolculuğunda gerçekleşiyor.

"Soykırımı sanatla aklamayın" pankartlarını taşıyanlar, karşısında set olmuş carabinieri yani İtalyan polisi; içeride ise sanat resmi yüzler, takım elbiseli açıklamaları kaotik bir tablo oluşturuyor... Tam bir Venedik tezali. Dışarıda bağışan aktivistler, içeride kültür diplomasisinin cıvı dılı. Rus Büyükelçi Alexey Paramonov, pavyonun içinde, kapının önündeki protestoculara iki metre mesafede, canhiss devletini savunuyordu. Kolay iş değil.

Şehirdeki simültane sergiler, bazen ana Bienal'den daha etkileyiciydi. Prada Vakfı'ndaki Amerikan çağdaş sanatının parlaklığından çok, 16. YY sarayın kendisi, freskli tavanları ve aristokratik ağırlığı daha carpıcıydı. Bu saray, bir zamanlar Kıbrıs Kraliçesi Caterina'nındı. Accademia'daki Marina Abramović sergisi, Anish Kapoor'un Palazzo Manfrin'deki heykelsi dişi de bienalin sefirine karşın damarını gücendirdi.

Ana lagündeki küçük Harry's Bar ise hâlâ olağanüstü biçimde dolu. İçeride herkesin elinde Bellini var. Adını, Fatih Sultan Mehmet'in portresini de yapan Venedikli ressam Giovanni Bellini'nin tablolarındaki pemberelemler alan o kokteyl, sanki Venedik'in sıvı hâle gelmiş hafızası gibiydi.

Bir dekor gibi

Bir başka ada üstüne kurulu JW Marriott'ın Sagra Roof'top'i ise lagünün üzerinde asılı duruyormuş hissi yaratıyor; gün batımında Venedik'in kubbeleri ve çan kuleleri uzaktan neredeyse bir dekor gibi görünüyor. İkonik Aman otelleri zincirinin Venedik şubesi ise Grand Canal'a açılan nadir yeşil bahçelerden birine sahip. Bu özelliğiyle şehirdeki en ayrıcalıklı lükslerden biri; birkaç metre ötede gondollar geçerken insanları çimler üzerinde sohbet edebilmesi Venedik'in gerçeküstü tarafını özetliyor.

Ve elbette The Gritti Palace. Özellikle Bar Longhi; Murano avizeleri, el oyması aynaları, cilalı aşıpaları ve Grand Canal'a açılan o teatral görüntüsüyle yalnızca bir otel barı değil; Venedik'in yüzyıllardır sürdürdüğü estetik iktidar gösterisinin küçük bir sahnesi gibi. Burada insan, sehirin neden yalnızca sanatla değil; dekor, ihtisam ve statüyle de ayakta kaldığını çok net hissediyor.

Ve belki de bu yüzden Venedik Bienal'i bugün yalnızca bir sanat etkinliği değil. Burada ülkeler kendilerini pavyonlarla anlatıyor, protestocular sloganlarla cevap veriyor, diplomatlar sanat diline devletlerini savunuyor, sanat izleyicileri Bellini kadehlerinin arasında yeni güç ağları kuruyor. Bir yanda savaşlar, boykot çağrılan ve politik gerilimler; diğer yanda Murano avizeleri, Grand Canal manzaraları ve aristokrat bir ihtişam. Venedik bütün bu çekişmeleri aynı anda taşıyabiliyor. Belki de Bienal'in gerçek başansı burada: Dünyanın ne kadar dağınık, gürültülü ve ikircikli olduğunu sanat üzerinden görürsünüz hâle getirebilmesinde.

Nilbar Güreş'in çağdaş dili

Türkiye Pavyonu'nda sanatçı Nilbar Güreş'in beden, sidiyet ve kimlik üzerine kurduğu çağdaş bir dil vardı. Ben bu dil çok kendime yakın buldum. Osman Hamdi Bey'lerin, D Grubu ressamlarının, Fahri Niassa Zaid'lerin, Fikret Müallî'nin olduğu sanat literatürüyle ilintili güncel eserlerin Venedik'te temsil edilmesine bana daha doğru gelirdi. Türkiye pavyonundaki kalabalık ise ayrı meslekti. Girişte insan memnun oluyor ama içeri girince herkes Türk, Çetin Altan'ın yıllarca bu sayfalarda "Türkün Türk'ten başka dostu yoktur" kişesini tıneye aldığı o banal hâli, Venedik'e kufak biçimde gerçek oluyor. Bunun dışında kiğişi yurt dışına Türklerin refleksleri biraz içe kapanık, birinime yazılmak, küçüğü bir getto sıcaklığı üreterek.

Türkiye Pavyonu'nda sanatçı Nilbar Güreş'in beden, sidiyet ve kimlik üzerine kurduğu çağdaş bir dil vardı. Ben bu dil çok kendime yakın buldum. Osman Hamdi Bey'lerin, D Grubu ressamlarının, Fahri Niassa Zaid'lerin, Fikret Müallî'nin olduğu sanat literatürüyle ilintili güncel eserlerin Venedik'te temsil edilmesine bana daha doğru gelirdi. Türkiye pavyonundaki kalabalık ise ayrı meslekti. Girişte insan memnun oluyor ama içeri girince herkes Türk, Çetin Altan'ın yıllarca bu sayfalarda "Türkün Türk'ten başka dostu yoktur" kişesini tıneye aldığı o banal hâli, Venedik'e kufak biçimde gerçek oluyor. Bunun dışında kiğişi yurt dışına Türklerin refleksleri biraz içe kapanık, birinime yazılmak, küçüğü bir getto sıcaklığı üreterek.

Kültür SANAT

Sayı 52 Yayın Sahibi 10 Mayıs 2023 Pazar

Milliyet Gazetecilik ve Yayıncılık A.Ş.

Genel Yayın Yönetmeni

İBRAHİM ÖZAY SENDER

Kültür Sanat Servisi Müdürü

EFNAN ATMACA

Görsel Yönetmen ERSOY DİYAR

Yazı İşleri SERAY ŞAHİNLER

HELİSA YARDAL - HÜLDE İŞLİ

Sayfa Tasarım OSMAN ÖRTAKAÇ

Tüzel Kişi Temsilcisi İSMAİL ERALP

Sonuçlu Müdür MURATZA GÜLER

Gazete Gündem Sorumlusu Ticari Grup Başkanı ERHAN KURTUĞLU

Demirören Medya Gazete Değerlendirme Grup Başkanı

ÖRCÜN ÇEVİKOĞULLAR

Rakıtar Grup Başkan Yardımcısı

EYEN İMAMOĞLU

Nispetiye Gazetecilik ve Yayıncılık Grubu Genel Müdürü

İletişim: 0212 337 91 30 Faks: 0212 337 91 38

YÖNETİM YERİ

100. Yıl Mah. 2264. Sok. Demirören Medya Center No:1/51 Bağcılar / İSTANBUL. Tel: 0212 337 99 99

İSTANBUL: Tuzluca Habermens ve Yayıncılık A.Ş. Gazetecilik ve Yayıncılık Hizmetleri Genel Müdürlüğü. İstanbul: Feriye Çarşıları Çarşı Sok. No:28/11 Akademiye Etkinlikler / İstanbul. Tel: 0212 334 00 00

İzmir: Türkiye Habermens ve Yayıncılık A.Ş. Pazar: Nispetiye Mah. No:1/51 Bağcılar / İstanbul. Tel: 0212 337 99 99

ANKARA: Türkiye Habermens ve Yayıncılık A.Ş. Etiler Mah. No:1/51 Bağcılar / Ankara. Tel: 0312 238 66 00

ADANA: Çarşamba Mah. No:1/51 Bağcılar / Adana. Tel: 0222 346 10 10

TRABZON: Nispetiye Mah. No:1/51 Bağcılar / Trabzon. Tel: 0462 238 66 00

Demirören Holding

Milliyet'in çevresiz dilidir. Milliyet Basmak Makinesi ile üretilmiştir. Milliyet Gazetecilik ve Yayıncılık A.Ş. tarafından üretilmiştir. Milliyet Gazetecilik ve Yayıncılık A.Ş. ye aitler. İnternet üzerinden yayınlar için de hizmetler sunulmaktadır.